

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.89

(Prot.Nr.54, 2§.)

2010.gada 9.decembrī

Par lietas neierosināšanu par SIA „Nam Serviss” 15.11.2010. iesniegumu

Konkurences padome 2010.gada 15.novembrī saņēma SIA „Nam Serviss” (turpmāk – Iesniedzējs) 2010.gada 12.novembra iesniegumu Nr. 2/1-93 „Par SIA „Liepājas Enerģija” rīcību” (turpmāk – Iesniegums).

Iesniedzējs norāda, ka SIA „Nam Serviss” pamatdarbība ir daudzdzīvokļu māju apsaimniekošana Liepājā. Atbilstoši Liepājas pilsētas domes 20.02.2009. saistošajiem noteikumiem Nr.5 „Par siltumapgādes attīstības kārtību Liepājas pilsētā” un vēsturiskajai situācijai, SIA „Liepājas Enerģija” ir vienīgais siltumenerģijas piegādātājs Liepājā, kam nav iespējamās alternatīvas.

Starp SIA „Nam Serviss” un SIA „Liepājas Enerģija” par siltumenerģijas piegādi ir noslēgts viens līgums, bet par katru objektu – māju tiek parakstīti līguma pielikumi.

2010.gada 7.oktobrī SIA „Nam Serviss” ar dzīvojamās mājas Ugāles ielā 8, Liepājā, dzīvokļu īpašniekiem noslēdza dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu, saskaņā ar kuru īpašnieki uzdod SIA „Nam Serviss” pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamās mājas Ugāles ielā 8, Liepājā, un mājai piesaistītā zemes gabala kopīpašuma daļas.

2010.gada 3.novembrī SIA „Nam Serviss” ar iepriekšējā apsaimniekotāja DzĪKS „Kaija-2” vadību parakstīja pieņemšanas – nodošanas aktu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību nodošanu SIA „Nam Serviss”.

Iesniedzējs norāda, ka DzĪKS „Kaija-2”, kā iepriekšējais mājas apsaimniekotājs, nebija pilnā apmērā norēķinājies ar SIA „Liepājas Enerģija” par

sniegto siltumenerģijas piegādes pakalpojumu, tāpēc mājai bija atslēgta siltumenerģijas padeve.

2010.gada 4.novembrī Iesniedzējs vērsās pie SIA „Liepājas Enerģija” ar iesniegumu par siltumenerģijas padeves atjaunošanu, kur uzreiz no SIA „Liepājas Enerģija” vadības tika saņemts mutisks atteikums prasībai atjaunot siltumenerģijas padevi. SIA „Liepājas Enerģija” atteikumu pamatoja ar konkrētajai mājai esošo parādu, norādot, ka bez jebkādam garantijām par esošā parāda nomaksu siltumenerģijas padeve netiks pieslēgta.

2010.gada 5.novembrī mājas pārstāvji tikās ar SIA „Liepājas Enerģija” amatpersonām, kā rezultātā SIA „Liepājas Enerģija” sagatavoja cesijas līgumu, pēc kura parakstīšanas siltumenerģijas piegāde varētu tikt atjaunota. Ar cesijas līgumu SIA „Liepājas Enerģija” paredzēja nodot SIA „Nam Serviss” prasījuma tiesības pret DzĪKS „Kaija-2” 6223,53 LVL apmērā par 100% samaksu gada laikā.

Iesniedzējs uzskata, ka SIA „Liepājas Enerģija” var vērsties vienīgi pret iepriekšējo apsaimniekotāju kā pret savu debitoru, taču tai nav nekādu likumīgu tiesību uzspiest jaunajam apsaimniekotājam klaji neizdevīgu darījumu pārņemt parādsaistības.

Tāpat Iesniedzējs norāda, ka minētā situācija ir SIA „Liepājas Enerģija” dominējošā stāvokļa sekas, un uzskata, ka SIA „Liepājas Enerģija” atrodas dominējošā stāvoklī Liepājas siltumapgādes tirgū un tās rīcība ir Konkurences likuma 13.pantā minēto normu pārkāpums.

Nemot vērā minēto, Iesniedzējs lūdz:

1) izvērtēt Liepājas pilsētas domes 20.02.2009. saistošo noteikumu Nr.5 „Par siltumapgādes attīstības kārtību Liepājas pilsētā” atbilstību Enerģētikas likuma 51.pantam un konkurences aizsardzībai;

2) izvērtēt, vai SIA „Liepājas Enerģija” rīcība, uzspiežot SIA „Nam Serviss” cesijas līgumu un atsakot siltumenerģijas piegādi minētajā mājā, ir kvalificējama kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, un likuma pārkāpuma konstatēšanas gadījumā sodīt minēto uzņēmumu.

Izvērtējot Iesniegumā ietvertu informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. „Nam Serviss” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.42103033900, tās juridiskā adrese: Bāriņu iela 21, Liepāja.

„Liepājas Enerģija” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kas reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr. 42103035386, tās juridiskā adrese: Ludviķa iela 15, Liepāja.

2. SIA „Liepājas Enerģija” siltumenerģijas piegādes tirgū darbojas saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tajā skaitā Liepājas pilsētas domes 20.02.2009. saistošajiem noteikumiem Nr.5 „Par siltumapgādes attīstības kārtību Liepājas pilsētā”, kas izdoti saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15.panta

1.punktu un Enerģētikas likuma 51.panta 2.punktu. Saistošie noteikumi kopumā nosaka siltumapgādes attīstības kārtību Liepājas pilsētā, paredzot centralizēto siltumapgādi kā galveno siltumapgādes veidu pilsētā. Vienlaikus noteikumi paredz arī decentralizētu siltumavotu izbūvi, bet tikai gadījumos, ja siltumavots tiek paredzēts viena dzīvokļa dzīvojamās mājas siltumapgādei, kā arī gadījumos, ja tiek izmantota bez kurināmā siltumenerģijas ražošanas tehnoloģija (elektroapkure, saules kolektori, siltumsūkņi u.c.).¹ Saistošie noteikumi nav pretrunā ar konkurences tiesību regulējumu. Praksē ir sastopamas vairākas jomas, kurās vēsturiski izveidojušies tā sauktie dabiskie monopoli, pārsvarā saistīti ar pamata sociālo funkciju nodrošināšanu. Parasti šādu nozaru uzņēmumi ir pakļauti regulatoru pārraudzībai, tajā skaitā tarifu noteikšanas jomā, taču šādiem uzņēmumiem jāievēro arī konkurences tiesību normatīvais regulējums.

3. SIA „Nam Serviss” iebildumi pamatā ir par SIA „Liepājas Enerģija” atteikumu sniegt siltumenerģijas piegādes pakalpojumu, pamatojoties uz esošo parādu par siltumenerģijas piegādi dzīvojamai mājai Ugāles ielā 8, Liepājā, iepriekšējā apkures periodā.

Saskaņā ar 21.10.2008. Ministru kabineta noteikumu Nr.876 “Siltumenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi” 26.punktu piegādātājam ir tiesības, brīdinot trīs dienas iepriekš, pilnīgi vai daļēji pārtraukt siltumenerģijas piegādi lietotājam šajā punktā minētajos konkrētajos gadījumos, tostarp arī ja lietotājs noteiktajos termiņos neveic norēķinus atbilstoši līguma nosacījumiem.

Atbildība par saistībām pret pakalpojumu sniedzēju ir mājas kopīpašniekiem (dzīvokļu īpašniekiem), kuri ir pilnvarojuši apsaimniekotāju pildīt pārvaldīšanas un apsaimniekošanas funkcijas. Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likumu tiesiskās un faktiskās sekas par apsaimniekotāja rīcību ir jāuzņemas mājas iedzīvotājiem, tāpēc konkrētajā gadījumā, neskatoties uz to, ka līgumu ar SIA „Liepājas Enerģija” slēdza DzĪKS „Kaija-2”, tomēr, ņemot vērā, ka DzĪKS „Kaija-2” darbojās uz pilnvarojuma līguma pamata, saistības ir attiecināmas uz mājas īpašniekiem, kas ir arī faktiskie pakalpojuma saņēmēji.

No Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 12.panta izriet, ka visi dzīvokļu īpašnieku parādi par apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem ir nododami līdz ar apsaimniekošanas tiesību nodošanu vai nu pašiem dzīvokļu īpašniekiem, kuri ir solidāri atbildīgi par kopējām saistībām, vai nu jaunajam apsaimniekotājam. Iedzīvotāji paši lemj par cita apsaimniekotāja izvēli un esošo parādsaistību dzēšanas kārtību.

Lai runātu par iespējamu Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas pārkāpumu, konkrētā situācijā ir jābūt saskatāmai dominējošā stāvoklī esošā tirgus dalībnieka motivācijai gūt ekonomisku labumu – ļaunprātīgi izmantojot šo stāvokli ekonomiskā nozīmē, ”iedzīvojoties” no sava tirgus stāvokļa, gūstot tādu peļņu, kāda nebūtu iespējama konkurences apstākļos, izspiežot kādu tirgus dalībnieku no tirgus vai tieši otrādi – neļaujot kādam ienākt tirgū, u.tml. uz sava tirgus spēka stiprināšanu vērstas darbības. Ņemot vērā iepriekš minēto, Iesniegumā norādītajā situācijā, SIA „Liepājas Enerģija” darbības, atsakot

¹ Saistošo noteikumu 3.punkts - <http://www.likumi.lv/doc.php?id=189670&from=off>

siltumenerģijas piegādes pakalpojumu SIA „Nam Serviss”, pamatojot to ar konkrētajai mājai esošo parādu, nesatur Konkurences likuma 13.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes. Strīds vērtējams citu normatīvo aktu ietvaros, nepieciešamības gadījumā pusēm vēršoties vispārējās jurisdikcijas tiesā civiltiesiskā kārtībā.

4. Pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta ceturto *prim* daļu Konkurences padome neierosina lietu, ja iesniegumā ietvertā un nepieciešamības gadījumā papildus iegūtā informācija nesatur ziņas par nodarījumu, kam ir šā likuma pārkāpuma sastāva pazīmes.

Nemot vērā visu iepriekšminēto, Konkurences padome secina, ka SIA „Nam Serviss” iesniegums nesatur ziņas par nodarījumu, kam ir Konkurences likuma 13.panta pārkāpumu tiesiskā sastāva pazīmes. Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu un 23.panta ceturto *prim* daļu, Konkurences padome

nolēma:

neierosināt lietu uz SIA „Nam Serviss” 12.11.2010. iesnieguma Nr.2/1-93 pamata par Konkurences likuma 13.panta pārkāpumu SIA „Liepājas Enerģija” darbībā.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme